

ಜೂಮ್‌ಅ ನಮಾರ್ಪು

ಜೂಮ್‌ಅ ನಮಾರ್ಪು ಫರ್ಮ್‌ಎ ಏನ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಾಹ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ,

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعُوا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾

﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ ١ ﴿الجمعة: ٩﴾

“ಸತ್ಯವಿಶ್ವಾಸಿಗಳೇ, ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ನಮಾರ್ಪುಗಾಗಿ ಕರೆಯಲಾದಾಗ ಅಲ್ಲಾಹನ ಸೃಂಜಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕರಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯ-ವಿಕ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ. ನೀವು ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದರೆ ಇದು ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ.” (ಪವಿತ್ರ ಕುರಾಂ: 62: 9)

ಜೂಮ್‌ಅ ನಮಾರ್ಪುಗೆ ಅಪಾರ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಅಬೂ ಹುರ್ಯಾ(ರ) ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ: ಅಲ್ಲಾಹನ ಸಂದೇಶವಾಹಕರು(ಸ) ಹೇಳಿದರು,

«خَيْرٌ يَوْمٌ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ يَوْمُ الْجُمُعَةِ، فِيهِ خُلْقُ آدَمْ، وَفِيهِ أُدْخُلَ الْجَنَّةَ، وَفِيهِ أُخْرَاجٌ مِّنْهَا»

“ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರವು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಅಂದೇ ಆದಮರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಅಂದೇ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಗೊಳಿಸಲಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಅದೇ ದಿನ ಹೋರ ಹಾಕಲಬ್ಬರು. ಅದೇ ದಿನ ತೋಕಾಂತ್ಯಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.” (ಮುತ್ತಫ್ರೂ ಅಲ್-ಖ್ರಾಫ್)

ಜೂಮ್‌ಅ ಜಮಾರ್ಪು ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಬುದ್ಧ, ಸ್ವತಂತ್ರ, ಉರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪುರುಷರ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಹುಣ್ಣ, ಬುದ್ಧಿ ಬೆಳೆಯದ ಮಕ್ಕಳು, ಗುಲಾಮ, ಯಾತ್ರಿಕ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತು ಭಿಂತಿಗೊಳಗಾಗಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯವಿಲ್ಲ.

ಜೂಮ್‌ಅ ನಮಾರ್ಪುನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ನಮಾರ್ಪು. ಎರಡನೆಯದು ಶ್ರೀಭಾ. ನಮಾರ್ಪು ಎರಡು ರಕ್ತಾರ್ಥಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇಮಾಮರು ಉಚ್ಚ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕುರಾಂ: ೨೪ ಪರಿಸುವರು. ಶ್ರೀತಾಗಳು ಎರಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅವು ನಮಾರ್ಪುಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಜಮಾದ ಶರ್ತಗಳು

ಸಮಯ: ರುಹುಹರ್ ನಮಾರ್ಪುನ ಸಮಯವೇ ಜೂಮ್‌ಅದ ಸಮಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಯವಾಗದೆ ಜೂಮ್‌ಅ ಸಿಂಧುವಾಗದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜೂಮ್‌ಅ ನಮಾರ್ಪು ತಪ್ಪಿ ಹೋದರೆ, ಆತ ರುಹುಹರ್ ನಮಾರ್ಪು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜೂಮ್‌ಅ ನಮಾರ್ಪುನ ಎರಡನೆಯ ರಕ್ತಾರ್ಥ ಸಿಕ್ಕರೆ, ಅವನಿಗೆ ನಮಾರ್ಪು ಸಿಕ್ಕಂತೆ. ಇಮಾಮರು ಸಲಾಹ್ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿ ಹೋದ ಒಂದು ರಕ್ತಾರ್ಥನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊನೆಯ ರಕ್ತಾರ್ಥನ ಸಜ್ಜಾ ದೊರೆತರೆ ಅವನು ನಾಲ್ಕು ರಕ್ತಾರ್ಥ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಅದು ರುಹುಹರ್ನ ನಮಾರ್ಪು ಆಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಬ್ಬವುದು. “ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜೂಮ್‌ಅದ ಒಂದು ರಕ್ತಾರ್ಥ ದೊರೆತರೆ ಅವನಿಗೆ ಇಡೀ ನಮಾರ್ಪು ದೊರೆತಂತೆ” ಎಂದು ಅಲ್ಲಾಹನ ಸಂದೇಶವಾಹಕರು(ಸ) ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (ಮುತ್ತಫ್ರೂ ಅಲ್-ಖ್ರಾಫ್)

ಇದು ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಒಮ್ಮೆತಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆ ಹನಫಿ ಕರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾದರೂ ಇಮಾಮ್ ಸಲಾಹ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಸೇರಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ನಮಾರ್ಪು ದೊರೆತಂತಾಗುವುದು.

ಉರಿನ ಜಾಮಿತ ಮಸೀದಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಜೂಮ್‌ಅ ನಮಾರ್ಪು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುವ ಮಸೀದಿಯಾಗಿರಬೇಕು. (ಹನಫಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ)

ಜಮಾಅತ್ತು ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಮಾರ್ಥ್ಯ ಜುಮ್‌ಆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮಾಅತ್ತುನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಕರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರ ಪ್ರಕಾರ, ಇಮಾಮರ ಹೊರತು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವರು ಮಂದಿ ಇರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹನ್ನರಡು ಮಂದಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಶರ್ತ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಸ್ತುತಃ ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಶರ್ತಗಳು ಅನಗ್ತ್ಯವಾಗಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಾಮಿಆ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ತುಂಬಿದರೆ, ಇತರ ಮಸೀದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಮಾಅತ್ತು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜುಮ್‌ಆ ಖುತ್ತಾದ ಸುನ್ನತ್ತಾಗಳು

ಪ್ರಮುಖ ಸುನ್ನತ್ತಾಗಳು ಹೀಗಿವೆ— ಸ್ವಚ್ಚತೆ, ಜೀರ್ತ (ಲಜ್ಜಾಂಗಗಳನ್ನು) ಮರೆಸುವುದು, ಖುತ್ತಾದ ಮಿಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಖುತ್ತಾಗೆ ಮುಂಚೆ ಖಿತೀಬರು ಮಿಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖಿತೀಬರು ಮಿಂಬರ್ ಏರಲು ಬಂದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಸಲಾಹ್ ಹೇಳಬೇಕು. ಮುಅದ್ದಿನ್ ಅದಾನ್ ನೀಡಬೇಕು. ಖಿತೀಬರು ತಮ್ಮ ಖುತ್ತಾವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹನ ಸ್ತುತಿಯೋಂದಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಶಹಾದ್ (ಅಂದರೆ ಅಶ್ರಾಹದು ಅಲ್ಲಾ ಇಲಾಹ ಇಲ್ಲಾಹ್ ವ ಅಶ್ರಾಹದು ಅನ್ನ ಮುಹಮ್ಮದುರಸೂಲುಲ್ಲಾಹ್) ಹೇಳಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಪ್ರವಾದಿವರ್ಯರ(ಸ) ಮೇಲೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ವಚನ ಪರಿಸಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯ ಖುತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿವರ್ಯರಿಗ(ಸ) ಸಲಾತ್ ಹೇಳಬೇಕು. ಖುತ್ತಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನರು ಅದನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ಆಲಿಸಬೇಕು.

ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನದ ಸುನ್ನತ್ತಾಗಳು

ಸ್ವಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಸುಗಂಧ ಪೂಸಬೇಕು, ಉತ್ತಮ ವಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು, ಜುಮ್‌ಆ ನಮಾರ್ಥ್ಯಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಗೌರವ-ಫನತೆಯೋಂದಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳುತ್ತಾ ಸಾಗಬೇಕು. ಮಸೀದಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಇಮಾಮರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಖುತ್ತಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ತನಕ ಕುರ್‌ಆನ್ ಪರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಾಹನ ಸ್ತುತಿಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಜುಮ್‌ಆದ ರಾತ್ರಿ ಅಥವಾ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ ಕಹ್ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಸುವುದು, ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿವರ್ಯರ(ಸ) ಮೇಲೆ ಸಲಾತ್ ಹೇಳುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಇಮಾಮರು ಜುಮ್‌ಆ ನಮಾರ್ಥ್ಯನ ಮೊದಲ ರಕ್ತಾನಲ್ಲಿ ಘಾತಿಹಾ ಅಧ್ಯಾಯ ಪರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಜುಮ್‌ಆ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎರಡನೆಯ ರಕ್ತಾನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ ಮುನಾಫಿಕೊನ್ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಜುಮ್‌ಆ ನಮಾರ್ಥ್ಯನ ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕು ರಕ್ತಾನ ನಫಿಲ್ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಶುಕ್ರವಾರದ ಅಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ನಿಷಿಧ್ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚೆ ಹಾಕುವುದು, ಇಡೀ ದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಅಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಯಹೂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರ ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಶನಿವಾರ ಮತ್ತು ರವಿವಾರದಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಚೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜುಮ್‌ಆ ನಮಾರ್ಥ್ಯನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಡೆಯಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಡೀ ದಿನ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾಹ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ١ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ٢٠ الجمعة: ٩

“ಸತ್ಯವಿಶ್ವಾಸಿಗಳೇ, ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ನಮಾರ್ಯಾಗಿ ಕರೆಯಲಾದಾಗ ಅಲ್ಲಾಹನ ಸೃಂಗಾರ ಕಡೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ-ವಿಕ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ. ನೀವು ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದರೆ ಇದು ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ನಮಾರ್ಯಾ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜದುರಿ ಬಿಡಿರಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಹನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನರಸಿರಿ. ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ಅತ್ಯಧಿಕ ಸೃಂಗಾರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲೂ ಬಹುದು.” (ಪರಿಶ್ರಣೆ: 62: 9-10)

ಈದ್ ನಮಾರ್ಯಾಗಳು

ಈದ್ನ ನಮಾರ್ಯಾ ಸುನ್ನತ್ ಮುಅಕ್ಕದಃ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ, ಅದು ಫರ್ಯಾದ ಕಿಫಾಯ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರ ವರ್ತಿಯಿಂದ ನೇರವೇರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈದ್ಗಳ ನಮಾರ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಸ್ತೋಯರು ಶಾಮೀಲಾಗುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಈದ್ ನಮಾರ್ಯಾನ ಸಮಯ

ಸೂಯೋಽದಯವಾಗಿ ಅಥ ಗಂಟೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯ ನೆತ್ತಿಗೇರುವ ತನಕವಿರುತ್ತದೆ. ಈದುಲ್ ಅರ್ಬಾಝ ನಮಾರ್ಯಾನ್ನು ಕೊಂಚ ಬೇಗ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈದುಲ್ ಥಿತ್ ನಮಾರ್ಯಾನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಚ ತಡವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗತ್ತದೆ. ಅದರ ಜಮಾಲತ್ ತಪ್ಪಿ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಕರ್ಯಾ ಆಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾನರ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ಯಾ ಇಲ್ಲ.

ನಮಾರ್ಯಾನ ಸ್ಥಳ

ಮಹಾ ನಗರವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದೆಡೆ ತೆರೆದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಮಾರ್ಮಾ ಶಾಖಿಕಾಯವರು ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಈದ್ ನಮಾರ್ಯಾನ ವಿಧಾನ

ಈದ್ ನಮಾರ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಕಾತ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತಕ್ಖೀರ್ ತಹ್ತಿಮಾದ ಬಳಿಕ ಮೊದಲ ರಕಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಳು ಹೆಚ್ಚಿದರಿ ತಕ್ಖೀರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಳಿಕ ಇಮಾರ್ಮಾ ಘಾತಿಹಾ ಅಧ್ಯಾಯ ಪರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಕುರ್‌ಅನಿನ ಆಯ್ದು ಭಾಗವನ್ನು ಪರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಅತ್ಯಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಎರಡನೆಯ ರಕಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳಿ ಎದ್ದ ಮೇಲೆ ಬದು ಹೆಚ್ಚಿದರಿ ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಘಾತಿಹಾ ಅಧ್ಯಾಯ ಪರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಗಾತಿಯಾ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ನಮಾರ್ಯಾನಿಂದ ವಿರಮಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಖಿತೀಬರು ಖುತ್ತಾ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಖುತ್ತಾ ಸುನ್ನತ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರುವುದು ಅಥವಾ ಆಲಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವೇನಿಲ್ಲ.

ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಬಿನ್ ಸಾಯಿಬ್(ರ) ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ: ನಾವು ಅಲ್ಲಾಹನ ಸಂದೇಶವಾಹಕರ(ಸ) ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಈದ್ ನಮಾರ್ಯಾ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹೋದೆವು. ನಮಾರ್ಯಾ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾದಿವಯರು(ಸ) ಹಿಗೆಂದರು, “ಇನ್ನು ನಾನು ಖುತ್ತಾ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟವಿದ್ದವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಹೋಗಲು ಬಯಸುವವರು ಹೋಗಲಿ.” (ಇಬ್ನು ಮಾಜಿ)

ಈದೊನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಖಿತ್ವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಜುಮ್‌ಆದಂತೆ ಎರಡು ಖಿತ್ವಾಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಖಿತ್ವಿಬರು ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಜುಮ್‌ಆ ಖಿತ್ವಾಗಳಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಮಾಮರು ಖಿತ್ವಾದ ನಡುವೆ ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಈದೊನ ತಕ್ಖೀರ್‌ಗಳು

ಈದುಲ್ ಫಿತ್ರ್ ಮತ್ತು ಈದುಲ್ ಅರ್ಧಾಷಾದಲ್ಲಿ ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಈದುಲ್ ಅರ್ಧಾಷಾದಲ್ಲಿ ಅರಫಾ ದಿನದ ಘಜೋನಿಂದ ಅಯ್ಯಾಮುತ್ತೀರ್‌ನ ಅಸ್ರ್ ನಮಾರ್ಖನ ವರೆಗೆ ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಕ್ಖೀರನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಮಾರ್ಖನ ಬಳಿಕ ಹೇಳಬೇಕು ಅಥವಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಗಮ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಪುರುಷರು ಉಚ್ಚ ಸ್ವರದಲ್ಲಿಯೂ ಸೀಯರು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ತಕ್ಖೀರ್ ಹೇಳಬಹುದು.

ಈದೊನ ಸುನ್ನತ್‌ಗಳು

ಈದೊನ ಸುನ್ನತ್‌ಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ- ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವುದು, ಸುಗಂಧ ಪೂಸುವುದು, ಉತ್ತಮ ವಸ್ತೀ ಧರಿಸುವುದು, ನಮಾರ್ಖಗಾಗಿ ತ್ವರೆ ಮಾಡುವುದು, ಈದ್‌ಗಾಹ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಮರಳುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮರಳುವುದು. ಈದುಲ್ ಫಿತ್ರ್ ನಮಾರ್ಖಗೆ ಮುಂಚೆ ಬೆಸ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಖಿಜೂರ ತಿನ್ನುವುದು, ಈದುಲ್ ಅರ್ಧಾಷಾದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿನ್ನದೆ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಕುಬಾನಿಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು; ನಮಾರ್ಖನ ಬಳಿಕ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು, ನೆರೆಕರೆಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವುದು, ಸದ್ದತ್ರನೆ ತೋರುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಜತೆಗೂಡಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಘ್ಯಕಪಡಿಸುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಶುಭ ಕೋರುವುದು. ಈದ್ ನಮಾರ್ಖಗೆ ಮುಂಚೆ ಅಶವಾ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ನಫಿಲ್ ನಮಾರ್ಖ ಇಲ್ಲ.

* * * * *